

МЕДИА МОНИТОРИНГ

15 ФЕВРУАРИ 2021 г.

Член на:

Източник: МОСВ

Заглавие: Проект на Национален план за управление на отпадъците 2021-2028

Линк: <https://www.moew.government.bg/bg/proekt-na-nacionalen-plan-za-upravlenie-na-otpaducite-2021-2028/>

Текст: На основание чл. 51, ал. 2 от ЗУО МОСВ провежда консултации по проект на НПУО 2021-2028.

Срокът за становища и предложения е до 15.03.2021 г.

Очакваме писмени становища от заинтересованите лица на e-mail: dyankov@moew.government.bg

Източник: e-Razgrad.bg

Заглавие: Без пластмасови сламки и чаши, махат и капсулите с кафе

Линк: <https://e-razgrad.bg/%D0%B1%D0%B5%D0%B7-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%BC%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B8-%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%BC%D0%BA%D0%B8-%D0%B8-%D1%87%D0%B0%D1%88%D0%B8-%D0%BC%D0%B0%D1%85%D0%B0%D1%82-%D0%B8-%D0%BA/>

Текст: Използването на 8 вида пластмасови изделия за еднократна употреба се забранява в целия Европейски съюз, включително и в България от това лято. Това предвижда европейска директива, която всички страни членки трябва да въведат и приложат в националното си законодателство най-късно до 3 юли 2021 г. Дотогава забраната ще бъде въведена и в нашия закон за управление на отпадъците, коментираха от Министерството на околната среда и водите, пред „Телеграф“.

Забраната ще засегне изделия направени изцяло или частично от пластмаса и по принцип са предназначени за еднократна употреба или за кратък период от време, преди да бъдат изхвърлени. Това са прибори за хранене – вилици, ножове, лъжици, чинии, сламки, клечки за уши, бъркалки за напитки, пластмасови пръчици, към които са прикрепени балони, съдове за съхранение на храна, изработени от експандиран полистирен и чаши и продукти, изработени от оксо-разградима пластмаса. В очакване на влизане на пълната забрана в сила производители вече предлагат на пазара заместители, направени от дървесина, картон, дори от хранителни продукти, примерно ядливи чаши за кафе и прибори.

От 31 декември 2024 г. производителят на продуктите от пластмаси ще носи разширена отговорност. Въвежда се принципът „замърсителят плаща“. Производителите трябва да покрият разходите за събиране, почистване и управление на отпадъците от контейнери за храна и напитки, бутилки, чаши, пликосе и обвивки, леки торбички за пазаруване, и тютюневи изделия с филтри. Обмисля се и забрана за капсулите за кафе, които съдържат пластмасова част, която трудно се отделя. Разширена финансова отговорност ще понасят и производителите на риболовни принадлежности, съдържащи пластмаса. Въвежда се изискването за информиране на потребителите за продукти от алтернативни материали или изделия за многократна употреба.

ЕС изисква в националния закон да бъдат въведени мерки за намаление на потреблението на определени пластмаси за еднократна употреба, когато няма алтернатива да бъдат подменени с изработени от друг материал.

Потреблението на такива продукти да бъде категорично и устойчиво премахнато до минималното. До 2029 г 90% от пластмасовите бутилки трябва да се събират за рециклиране и да имат специален дизайн. Евродирективата поставя и условие в производството на тези бутилки до 2025 г. да се влагат най-малко 25 % рециклирани пластмаси, това са т.н. бутилки от PET . А в 2030 всички бутилки ще да съдържат 30 % рециклирана пластмаса.

От това лято някои пластмасови продукти за еднократна употреба като санитарни изделия, мокри кърпички, тютюневи изделия с филтри, чаши за пиене, трябва да имат видима, четлива и незаличима маркировка, поставена върху опаковката или самия продукт. Надписите трябва да информират за наличието

на пластмаса в продукта и варианти за тяхното обезвреждане и за вредите, които носят.

Драстично намаление на битовите отпадъци, които попадат в депата, ще бъде постигнато до края на 2025 г. С промени в закона за управление на отпадъците, внесени в парламента преди дни след 5 години най-малко 55% от теглото на битовите отпадъци, трябва да се подготвят за повторна употреба или рециклиране. До края на 2030 г най-малко 60%, до 31 декември 2035 г близо две трети от отпадъка трябва да се рециклира или повторно използва. В края на депата трябва да попадат по-малко от 10% от битовите отпадъци.

[Източник: Блиц](#)

Заглавие: Петър Витанов: Кръговата икономика ще ни спаси от екологична катастрофа

Линк: https://blitz.bg/obshtestvo/petr-vitanov-krgovata-ikonomika-shche-ni-spasi-ot-ekologichna-katastrofa_news799508.html

Текст: Новият План за кръгова икономика на ЕС предлага пълна промяна в модела на производство и потребление в Европа. Ще успеят ли да я осъществят страните-членки и къде е България спрямо другите в Съюза? По темата разговаряме с Петър Витанов - ръководител на българските социалисти в Европейския парламент и член на комисиите по здравеопазване и околна среда и по транспорт и туризъм.

- Г-н Витанов, тази седмица Европейският парламент прие доклад по новия План за кръгова икономика на ЕС. Как този план ще допринесе за прехода към въглеродна неутралност до 2050 г. ?

- Планът, най-общо казано, призовава към промяна на икономическия модел от линеен към кръгов. Принципът „Вземи. Произведи. Изхвърли“ трябва да бъде заменен с „Намали. Употребяй повторно. Рециклирай“.

Вредните емисии са свързани с добива, обработката и транспортирането на суровини, с генерирането на отпадъци и неправилното им третиране. Кръговата икономика предлага един нов подход, при който добивът на ресурси е ограничен, отпадъците се оползотворяват, жизненият цикъл на продуктите се удължава. Всичко това неминуемо ще доведе до спад в емисиите.

През изминалите десетилетия използвахме природните ресурси до степен да изчерпаме напълно голяма част от тях и да нанесем дълготрайни щети, които трудно ще бъдат възстановени. В момента световната икономика използва 1,5 пъти повече ресурси, отколкото планетата може да предложи, и ако продължим

да произвеждаме и потребяваме по същия начин до 2050 ще са ни нужни още три планети като Земята.

Кръговата икономика е един от механизмите, чрез които бихме могли да избегнем екологичната катастрофа, която ни застрашава. Освен това, този модел ще стимулира и икономическия растеж - според Доклада той има потенциала да увеличи БВП на ЕС с още 0,5% и да създаде над 700 000 нови работни места само до 2030 г.

-Споменахте рециклирането. Как да вървим към целта за 55 % рециклирани отпадъци до 2025 г.?

-В момента в Европейския съюз се генерират около 2,5 млрд. тона отпадъци годишно. По официални данни от 2018 година 38,1% от отпадъците се рециклират, като цифрите по държави варират в широки граници.

Според едно скорошно проучване на „Евростат“ България се нарежда на трето място в ЕС по рециклиране на пластмасови опаковки (59,2%) пред нас са само Литва (69,3%) и Словения (60,4%). Откровено казано, за мен тази информация е изненадваща, при положение, че през 2015 г. бяхме на дъното на класацията. Ако приемем, че данните отразяват обективната действителност, може да се каже, че вървим в правилната посока.

За да се достигне целта за 55% рециклирани отпадъци до 2025 г., Европейската комисия трябва да предложи още по-строга рамка, която да регулира производството и управлението на отпадъците.

-Какво се случва със завишеното натрупване на остатъци от медицински продукти покрай пандемията – маски, кърпички, туби от дезинфектанти?

Коронакризата повиши употребата на всякакви продукти за еднократна употреба. От маските, през защитните облекла до пластмасовите прибори и кутии за храна. Грижата за здравето измести фокуса от грижата за околната среда. Това е малко парадоксално, тъй като здравето на човека е пряко свързано с това на природата. Нагледен пример е мръсният градски въздух, който ни прави по-податливи към респираторни и съдови заболявания.

Към момента липсва общоевропейска политика за третирането на медицинските отпадъци. Проблемът трябва да се решава на национално ниво във всяка страна-членка. Опасните медицински отпадъци се изгарят – това все още е най-безопасният начин за унищожаването им. Що се отнася до маските, предпазните облекла, шлемовете и т.н., част от тях биха могли да се дезинфекцират чрез съответната технология - озонова светлина, UV-лъчи, и т.н., за да се рециклират или да се употребят повторно. В България обаче силно ме съмнява, че се мисли в тази посока. Като цяло, трябва да сведем до минимум употребата на еднократни пластмасови и да ги ползваме, само когато друг вариант не е възможен.

-Вие сте и част от Комисия по транспорт и туризъм на ЕП. Транспортът като цяло е един от най-големите замърсители. Как Европа може да регулира този проблем?

-Една четвърт от емисиите на парникови газове в Европейския съюз се генерират от транспорта, което е знак, че той трябва да стане по-зелен, по-икономичен, по-устойчив. Европейската комисия обяви 2021 за Година на железопътния транспорт - той дава алтернатива за по-екологично и природосъобразно придвижване, с минимални или нулеви вредни емисии. Зелената сделка предвижда насърчаване на този тип транспорт, финансиране в областта на „умната“ мобилност, изграждане на устойчива инфраструктура. В някои държави-членки вече се движат водородни влакове и автобуси, използващи зелена енергия.

-Къде е България в тези процеси?

-Що се отнася до транспорта, знаете, че в България масово караме стари дизелови автомобили, а автобусният превоз е предпочитан пред релсовия. Това определено допринася за качеството на въздуха в големите градове. С какво да пътуваме обаче, при положение, че подвижният състав на БДЖ е със средна възраст над 30 години и дори експресните влакове са по-бавни от автобуса? Ако искаме да модернизираме сектора, ще са необходими сериозни инвестиции. И тук говорим само за релсовия транспорт.... какво остава за електрическите автомобили, водорода и „умната“ мобилност?

-На същото ниво ли сме и по отношение на кръговата икономика?

-За съжаление не можем да се похвалим с особен напредък. Както често се случва, в България всичко идва със закъснение. От грижата за природата, през управлението на боклука, та до кръговата икономика. Мисля, че е време да променим гледната си точка по тези теми, както на държавно, така и на индивидуално ниво. Всички видяхме островите боклук, които изплуваха в Искърското дефиле. Те са израз както на собствената ни култура, така и на недалновидна политика.

Освен това можем да използваме добрия пример от миналото. Само допреди 30 години в България нямаше проблем с пластмасовите отпадъци, просто защото не се използваха найлонови торби и еднократни опаковки; бирата и безалкохолните напитки се продаваха в стъкло и само срещу връщане на амбалаж. Такива практики тепърва ще се внедряват в Европа, но ми се струва, че в България ще е страшно трудно да се превъзпитаеме.

Източник: Сега

Заглавие: 5 съвета как да намалим хранителните отпадъци

Линк: <https://trud.bg/%D0%BA%D0%B0%D1%82-%D1%89%D0%B5-%D0%B4%D0%B5%D0%B1%D0%BD%D0%B5-%D0%B7%D0%B0-%D0%BD%D0%B0%D1%80%D1%83%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B8-%D0%BE%D1%82%D0%BF%D0%B0%D0%B4%D1%8A%D1%86%D0%B8/>

Текст: Всяка година в Европейския съюз се генерират 88 млн. тона хранителни отпадъци, което прави по 173 кг средно на човек. Загубите от това разхищение надхвърлят 100 млрд. евро годишно. У нас, по данни на Българска хранителна банка, годишно се изхвърлят около 670 000 тона месо, млечни продукти, плодове, зеленчуци, хляб. Т.е. на глава от населението е около 100 тона на година - впечатляващо количество на фона на по-ниския стандарт на живот у нас.

Храната се пилее на всеки един етап по пътя ѝ от производителя до крайния консуматор - във фермите, в преработвателните предприятия, в магазините, в ресторантите и у дома. Най-големи загуби обаче се регистрират от домакинствата - те са виновни за около 53% от хранителните отпадъци. Намаляването им ще подобри не само семейните бюджети. Това е грижа и за природата, тъй като за производството на храната са използвани ограничени ресурси като вода, почви, енергия, работно време. Наред с това храната, която се разхищава, е отговорна за 8% от емисиите на парникови газове. Разхищаването има и етичен аспект - по оценки на ООН близо 800 млн. души по света не се хранят пълноценно, включително и 10% от населението на ЕС. За България този процент е по-висок.

Ето няколко съвета как да намалим хранителните отпадъци:

1. При пазаруване подгответе списъци с необходимите неща.

Планирайте ястията, които ще пригответе през седмицата. Така ще сте наясно какви точно продукти са ви необходими за тях. Преди да посетите магазина или пазара, проверете наличностите вкъщи. Старайте се да избирате сезонни продукти - зеленчуци и плодове. Те са пресни, отгледани в България, т.е. не са изминали огромни разстояния, с което допринасят и за намалването на вредните емисии.

2. Проверявайте срока на годност

Често се купуват продукти, чийто срок на годност изтича след ден-два и ако не бъдат приготвени, те отиват на боклука. Винаги съхранявайте храните съгласно инструкциите на опаковката, за да ги запазите възможно най-дълго време годни за консумация. Добре е да се запознаете със смисъла на означенията върху етикетите, защото не малко потребители са объркани от надписите "продажба до", "използвай преди", "най-добър до". "Продажба до" се използва от търговците на дребно, за да посочат кога хранителен продукт или напитка трябва да бъдат премахнати от продажба, като това не означава задължително, че вече са негодни за употреба. "Използвай преди" означава, че продуктите трябва да бъдат консумирани до тази дата и след нея не е безопасно. "Най-добър до" е оценка докога даден продукт е в оптимално състояние - той е безопасен за консумация след тази дата, но може да загуби своята свежест, вкус или хранителни вещества.

3. Поставете новите храни в задната част на хладилника, а по-старите - отпред

Така няма опасност да "забравите" някои продукти. А това често се случва, защото голяма част от домакинствата зареждат хладилника на периоди, при което се застъпват нови продукти със стари, но все още годни за консумация. Нормално е храната, която първа е влязла в шкафа или хладилника, да излезе първа и да бъде консумирана. По този начин развалянето и изхвърлянето на продукти може да намалее с до 50%.

4. Използвайте това, което е останало от предишното ядене

На първо място, ако ястието често остава неизядено, това означава, че трябва да готвите в по-малки количества. Често обаче остатъците от предишно готвене може да се превърнат в суровина за следващото. Например обелките от зеленчуци и костите от месо могат да бъдат превърнати в страхотни бульони. С остатъците от хляба можете да си направите галета, а с тези от магданоз и копър – домашен овкусен зехтин.

5. Замразявайте храните

Всичко, което няма да бъде изядено, може спокойно да бъде съхранено във фризера. Това важи и за хляба и други тестени изделия, нарязани на филии. След като ги извадите от фризера, просто ги сложете в тостера и ще бъдат като нови. Не забравяйте само да следите сроковете на годност на храната във фризер. Подберете и правилен съд за съхранение във фризер.

Източник: Стандарт

Заглавие: За пример: Хлапета решиха да изчистят боклука

Линк: <https://www.standartnews.com/regionalni/za-primer-khlapeta-reshikha-da-izchistyat-bokluka-452194.html>

Текст: Две момчета, които сами решиха да изчистят боклука в родния си край, вдъхновиха социалните мрежи. Без инициативи и кампании, двете хлапета с колелетата си обикалят около града и пълнят торби с отпадъци, за да изчистят природата.

"Тези двама симпатяги - Нино Нинов и Антоан Савов, са се срещнали по пътя за Етрополе (местността Кашана) с колела, за да събират боклуци. Без никой да ги кара, проявили са самоинициатива и виждате резултата. Тези деца са за пример и подражание както от връсниците си, така и за по-възрастните. Заслужават най-малкото похвала. Аз се гордея, че има такива хора. Децата са най-истински и чистите души. Всяка тяхна мисъл или действие е чиста и без предрасъдци. Трябва да взимаме пример от тях. Благодаря им, че вдъхват вяра

и надежда за едно по-добро бъдеще и че добротата у хората не е изчезнала", пише потребител във Фейсбук.

Публикацията е събрала много лайкове. "Браво на тези момчета! Заслужават похвала! Нека тези, които си хвърлят безразборно боклуците, да се замислят и да се засрамят!", гласи коментар.

Дано примерът на децата стане заразителен.

Източник: [AutoMedia](#)

Заглавие: Кражбите на катализатори ще продължат да се увеличават

Цените на материалите, от които се прави този детайл, достигнаха рекордни нива (ВИДЕО)

Линк: <https://automedias.investor.bg/a/2-novini/44825-krazhbite-na-katalizatori-shte-prodalzhat-da-se-uvelichavat>

Текст: Наскоро ви съобщихме, че кражбите на катализатори на хибридни автомобили са се увеличили значително не само в САЩ, но и в други държави (в това число и България). Причината са високите цени на елементите палатий и родий, от които се прави този основен детайл. Оказва се, че проблемът се разраства и придобива застрашителни размери, като вина за това има и пандемията от COVID-19, която остави много хора без препитание.

Според The New York Times, полицейските служби в САЩ разследват все повече случаи в цялата страна. В Сейнт Луис, например, се съобщава за 8 пъти повече кражби на катализатори отколкото през 2019 година. Същото се наблюдава в Лексингтън (Южна Каролина), Уичита (Канзас) и много други градове.

Основният фактор за това е покачването на цената на материалите, от които се правят каталитичните конвертори. Този детайл е задължителен за всички коли в САЩ, произведени след 1975 година, като за производството му се използват платина, родий и палатий. Цената на палатия, например, е скочила 5 пъти за последните 5 години, като достига рекордните 2500 долара за унция.

Същото важи и за родия, който през 2016 година е струвал 640 долара за унция, а сега се очаква да достигне до 21 900 долара, което е повишение с 3000%. Това е 12 пъти повече от златото и действа като магнит за крадците. Едновременно с това се увеличава и броят на фирмите, които изкупуват катализатори, като те са готови да платят до 500 долара на бройка.

Като правило, повече благородни метали използват по-старите автомобили и затова най-често са атакувани първите поколения на Prius. Популярни сред крадците са също големите всъдеходи и пикапи, тъй като те имат по-висок пътен просвет, а това улеснява промъкването под тях и откъмването на катализатора.

Проблем е и откриването на откраднатия детайл, който бързо изчезва на черния пазар. Полицията признава, че няма как да открие изчезналите детайли и препоръчва на собствениците да посетят сервиз и да гравират регистрационния номер на колата си върху катализатора. Това може да се струва прекалено на някои собственици, но застрахователите не покриват кражбата на този елемент. А поставянето на нов не е никак евтино.